

dr Andrzej Rataj
Radny Miasta Poznania

Poznań, dnia 23 lipca 2022 roku

Numer: 29 / 2022

Szanowny Pan
Jacek Jaśkowiak
Prezydent Miasta Poznania

INTERPELACJA

w sprawie:	potrzeby działań mających na celu przekonanie władz centralnych do wprowadzenia dodatku na inne źródła ciepła, na wzór dodatku węglowego
------------	---

Na podstawie art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 roku, poz. 559 ze zmianami) i § 13 ust. 1 uchwały numer LXXX/1202/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie Statutu Miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 roku, poz. 6997), uprzejmie proszę o odpowiedź na niniejszą interpelację.

Stan faktyczny

W dniu 22 lipca 2022 roku Sejm uchwalił ustawę o dodatku węglowym, regulującą zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku węglowego. W dalszej kolejności prace nad tą ustawą będą prowadzone przez Senat. Celem tej ustawy, zgodnie z jej uzasadnieniem, jest zapewnienie wsparcia dla dużej grupy gospodarstw domowych w Polsce, w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów wynikających ze wzrostu cen na rynku energii, w tym kosztów opału. Jednorazowy dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego ma wynosić 3000 złotych. Wypłata dodatku węglowego będzie zadaniem zleconym gminie.

Zgodnie z nową ustawą dodatek węglowy przysługiwać będzie tylko osobom w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, którymi są: węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego. Oznacza to, że dotacji nie otrzymają gospodarstwa domowe, które ogrzewają się w inny sposób, w szczególności ciepłem systemowym, gazem, energią elektryczną czy peletem drzewnym.

Od wielu lat jednym z największych problemów dla środowiska i zdrowia w naszym kraju, w tym w Poznaniu, jest smog - zanieczyszczenie powietrza stanowiące ogromne zagrożenie dla zdrowia i życia każdego człowieka i każdego innego żywego organizmu. Od dłuższego czasu nasze miasto zaliczane jest do miejsc o bardzo znaczącym poziomie zagrożenia tym zjawiskiem. Z oficjalnych danych wynika, że aż około 70 % smogu w Poznaniu powstaje z tak zwanej niskiej emisji, pochodzącej z indywidualnych systemów grzewczych, opalanych paliwami stałymi, przede wszystkim węglem. Węgiel jest zatem największym sprawcą smogu. Dlatego w coraz większym zakresie powinny być prowadzone systematyczne urzędowe działania mające na celu zamianę palenisk węglowych, na drewno, brykiety lub innego typu biomasę, na inny ekologiczny sposób ogrzewania w budynkach.

Tymczasem wprowadzenie dodatku węglowego, jako instrumentu wsparcia finansowego tylko dla gospodarstw domowych opalanych węglem i będących w największym zakresie źródłem smogu, jest przejawem antyekologicznego myślenia władz centralnych i dyskryminacji osób korzystających z innych, bardziej ekologicznych paliw. Odwodzi również osoby korzystające z pieców na paliwo stałe od rezygnacji z tego sposobu ogrzewania. Ponadto powoduje również poczucie krzywdy i niesprawiedliwości u osób, które wcześniej zdecydowały się na zamianę tradycyjnych pieców na inny ekologiczny sposób ogrzewania, również dzięki poznańskim programom Kawka i Kawka Bis. Podważa to także zaufanie społeczne do wprowadzanej od lat z wielkim trudem krajowej, regionalnej i lokalnej polityki antysmogowej.

Sytuacja ta doprowadzić może do stagnacji, a nawet regresu w zakresie niezbędnego postępu w sferze odchodzenia od pieców na paliwo stałe w całym kraju. Już dotychczas znaczna część mieszkańców nie zdecydowała się rezygnację z tradycyjnych pieców, ponieważ nie było ich stać na odpowiednie ogrzewanie przyjazne dla środowiska. Jest to związane z istniejącym od wielu lat również w Poznaniu zjawiskiem ubóstwa energetycznego, mającego ogromny

wpływ na powstawanie smogu. Wielu osób nie stać na odpowiednie ogrzewanie przyjazne dla środowiska i z konieczności zapewniają sobie ogrzewanie przez spalanie niskiej jakości paliwa, a także odpadów i tworzyw sztucznych. Wprowadzenie dodatku węglowego będzie niestety potęgować te niekorzystne zjawiska, bo w ten sposób promowany będzie najbardziej szkodliwy sposób wytwarzania ciepła.

Miasto Poznań, jako jedno z największych miast w Polsce, a jednocześnie miasto o szczególnie wysokim zagrożeniu smogiem, powinno podejmować - wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi - bardziej intensywne działania mające na celu promowanie ekologicznych metod ogrzewania. Wobec czego należy pilnie zainicjować działania mające na celu przekonanie władz centralnych do wprowadzenia w tym roku systemu dopłat, uwzględniającego potrzeby całego społeczeństwa, a nie tylko części społeczeństwa stosującej najbardziej szkodliwe paliwo. Powinno się również uwzględnić kryteria dochodowe, w celu zmniejszenia niekorzystnych zjawisk wywoływanych przez ubóstwo energetyczne. Kryterium uzyskania wsparcia powinien być zatem poziom zamożności albo poziom ubóstwa, a nie paliwo, którego używa gospodarstwo domowe. Docelowo zaś (w perspektywie wieloletniej, a nie doraźnej, jak to jest w tym roku) wyższe dotacje powinny być przyznawane na ekologiczne źródła ciepła, aby zachęcić społeczeństwo do dbałości o życie, zdrowie i środowisko. Jeśli natomiast takie działania już zostały zainicjowane przez inne gminy, to wówczas Miasto Poznań powinno pilnie dołączyć do tych działań.

Pytania

Zwracam się zatem z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

- 1) czy istnieje potrzeba działań mających na celu przekonanie władz centralnych do wprowadzenia w tym roku dodatku na inne źródła ciepła, na wzór dodatku węglowego, z uwzględnieniem kryterium dochodowego i poziomu ubóstwa energetycznego,
- 2) czy Miasto Poznań podejmie - wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi - działania mające na celu przekonanie władz centralnych do wprowadzenia w tym roku dodatku na inne źródła ciepła, na wzór dodatku węglowego, z uwzględnieniem kryterium dochodowego i poziomu ubóstwa energetycznego.

(-) Andrzej Rataj